

neuplatňuje žalovaná vyvíňovací důvody podle § 2 zákona o ručení železnic, nýbrž v první řadě popírá, že úraz byl přivoděn příhodou v dopravě. O tom však podle toho, co zjistily nižší soudy, nelze pochybovati a sluší jen ještě podotknouti, že okolnost, že při úrazu spoluúčinkovaly kromě příhody v dopravě snad i ještě jiné okolnosti, nemůže žalovanou stranu v zásadě zprostiti ručební povinnosti. Je-li takto na jisto postaveno, že žalovaná ručí podle § 1 zákona o povinném ručení železnic za škodu, kterou žalobkyně utrpěla úrazem, jsou pro tento spor zcela bez významu všechny okolnosti, z nichž žalovaná dovozuje zavinění řidiče automobilu P-a na úrazu. Neboť škoda byla způsobena setkáním se dvou ručením zavázaných provozů (dráhy a silostroje), a v takovém případě ručí podle § 3 (2) a (4) zákona ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. z. třetím osobám každý podnikatel provozu, je-li náhradní nárok proti němu vůbec odůvodněn, rukou společnou a nedílnou za celou škodu. Podle tohoto výslovného předpisu zákona ručí tedy žalovaná jako podnikatelka dráhy, poněvadž podmínky § 1 zák. o ručení železnic byly prokázány a vyvíňovací důkaz podle § 2 téhož zákona se jí nepodařil, za všech okolností za celou škodu a nemůže se proti žalobkyni jako třetí osobě s úspěchem dovolávati toho, že škoda byla zaviněna též řidičem silostroje. Z toho plyne správnost rozhodnutí soudu odvolacího, že náhradní nárok žalobkyně jest zcela proti žalované zemi důvodem po právu. Poměr mezi žalovanou a řidičem silostroje nespadá do rámce tohoto sporu. Tím odpadá také potřeba zabývati se otázkou, jaký význam má pro ručení žalované země za škodu žalobkyně skutečnost, že se žalobkyně domáhala náhrady téže škody, kterou tu proti žalované zemi uplatňuje, již zvláštní žalobou na řidiči auta P-ovi a jaký byl výsledek tohoto sporu, protože to není pro tento spor s ohledem na ustanovení § 3 zákona aut. rozhodným.

Čís. 9891.

Do usnesení v řízení o odhadu za účelem vyměření dávky z přírůstku hodnoty nemovitosti nemohou si stěžovati vlastním jménem nabyvatelé nemovitosti, třebas podle závazku převzatého kupní smlouvou byli povinni nésti dávku.

Odhadní cenu nemovitosti k 1. lednu 1914 nelze určit v Kč, nýbrž v korunách rakousko-uherských. Rozhodnutí o tom, jaký vliv má okolnost, že jest odhadní cena nabývací vyjádřena v korunách rakousko-uherských, zcizovací pak v Kč, je vyhrazeno ukládacímu úřadu.

(Rozh. ze dne 8. května 1930, R I 281/30.)

K návrhu zemského inspektorátu pro zemské dávky provedl soud první stolice odhad pozemků za účelem vyměření dávky z přírůstku hodnoty a stanovil odhadní cenu ke dni 1. ledna 1914 na 141.267 Kč. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by v řízení pokračoval a znovu rozhodl.

Nejvyšší soud odmít dovolací rekurs kupitelů pozemků a nevyhověl dovolacímu rekursu prodatelů pozemků.

Důvody:

Nabyvatelé domu, manželé Ch., odvozují své oprávnění k dovolacímu rekursu ze závazku převzatého kupní smlouvou, že sami zaplatí dávku z přírůstku hodnoty. Nehledíc k tomu, že závazek ten nijak neosvědčili, jsou podle § 13 dávkového řádu zcizitelé povinni bez ohledu na ujednání s nabyvatelem zaplatiti dávku, a ukládací řízení, k němuž náleží také soudní odhad, provádí se výhradně se zcizitelem. Nabyvatelé mohou se tohoto řízení zúčastniti jen jako plnomocníci zcizitelů. Dovolací rekurs, podaný v souzeném případě nabyvateli jejich vlastním jménem, musil býti pro nedostatek oprávnění odmítnut.

Dovolací rekurs zcizitelů není opodstatněn. Nelze sice souhlasiti s rekursním soudem, že znalec měl odhadní cenu udati v korunách československých. Ustanovuje, že odhadní cena má býti vyjádřena určitou sumou peněz, má § 304 obč. zák. na mysli, jakž plyne z povahy věci a z pojmu ceny obecné (obchodní, tržní), která se podle § 306 obč. zák. odhadem zjišťuje, — peníze, jež jsou obecným, zákonným plattidlem a následkem toho i obecnou mírou hodnot. Poněvadž se odhad provádí k 1. lednu 1914, kdy zákonnou měnou byly koruny rakousko-uherské, korun československých pak tehdy vůbec ještě nebylo, musí odhadní cena býti určena v korunách rakousko-uherských. Jaký vliv bude míti na výpočet přírůstku hodnoty, že nabývací cena bude určena v rakousko-uherských korunách, zcizovací však v korunách československých, o tom rozhodovati přísluší výhradně úřadům pověřeným vyměřením dávky, nikoliv soudu. Zrušení usnesení prvního soudu, jež spočívá na posudku znalce, jest přes to odůvodněno, neboť znalcův posudek jest tak nedostatečný (§ 362 c. ř. s.), že jeho spolehlivé zhodnocení dle § 272 c. ř. s. a § 30 odh. ř. není možné.

Čís. 9892.

Těžisko ustanovení § 810 obč. zák. a § 145 nesp. říz. nespočívá v tom, že pozůstalostní soud má rozhodnouti, který z přihlásivších se a vykázaných dědiců má býti pověřen správou pozůstalosti až do jejího odevzdání, nýbrž v tom, že přihlásivší se a vykázaní dědici mají již před odevzdáním pozůstalosti právo na obstarávání a spravování pozůstalosti. Je-li dědiců několik, jsou tato jejich práva omezena jen stejnými právy spoludědiců podle §§ 833 a násl. obč. zák.

(Rozh. ze dne 8. května 1930, R I 321/30.)

Pozůstalostní soud přenechal správu pozůstalosti po továrníku zůstavitelovu synovi Josefu P-ovi, přihlásivšímu se k dědictví, a zamítl návrh pozůstalé vdovy, by správa pozůstalosti byla přene-